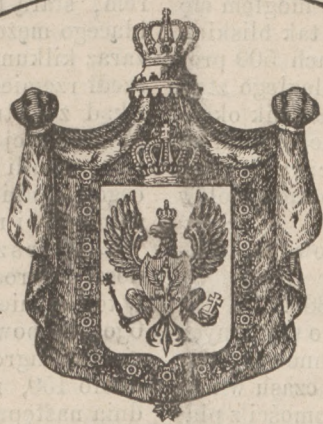

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 17. Lutego. — Frakcja Bockum Dolfisa i stronnictwo postępowe postanowiło i podpisało wczoraj wieczorem interpelacją względem konwencji z Rosją. Interpelacją już doręczono prezesowi Grabow. Interpelantami są deputowani Schulze (z Berlina) i Carlowitz. — Stronnictwo postępowe przystąpiło do rezolucji komisji budżetowej i przyjęcie jej jest zapewnione.

Warszawa, 16. Lutego. — Dziennik Powsz. ogłasza rozkaz nakazujący dowódcom oddziałów wojsk, aby za rabusio-
stwo i inne pospolite występki sądy polowe karały. Równocześnie ogłoszono zakaz, aby mieszkańcy nie mieli broni palnej i rewolucyjnych druków. Wbrew temu działający mają być sądzeni przez sądy doraźne i każdy dom z którego na wojsko strzelano, ma być zburzony. Po 7 godzinie tylko z latarniami wolno chodzić, po godzinie 10 wcale niewolno z domów wychodzić. — Z 7 na rostrzelanie skazanych powstańców, ułaskawił namiestnik jednego do robót przymusowych, 6 pozostałych do rot wojskowych.

Berlin, 17. Lutego. — Najj. Pan raczył nadać generał majorowi na odstawce Twardowskiemu, dotychczasowemu komendantowi Szczecina, order kr. korony 2 klasy z gwiazdą, tudzież fizykowi powiatowemu Dr. Cassel w Wolsztynie tytuł radcy zdrowia.

Berlin, 16. Lutego. — Na posiedzeniu dzisiejszym izby deputowanych uzasadniał pan Kantak interpelację swoją i p. Chłapowskiego, którą wczoraj podaliśmy, ponieważ prezes ministerstwa oświadczył, że gotów jest na nią odpowiedzieć. Pan Kantak rozwodził się nad systemem rządu rosyjskiego w Polsce, przytoczył instrukcję do naboru rekrutów z Grudnia r. z., która wyraźnie mówi, że nabór ma na celu głównie pozbycie się żywiołu niebezpiecznego pod względem politycznym a wyjątki prawem przepisane od naboru znoszą się, jeżeli wyjęty prawnie do naboru jest podejrzany rządowi rosyjskiemu. Rząd rosyjski sam wyznał, że znał skutki, a więc ich pragnął, a więc na głowę jego spadają skutki nieszczęsne za te proskrypcje. Mówca porównywał te fakty z obwieszczeniem generała komenderującego i naczelnego prezesa w W. Ks. Poznańskim, które wzniciło zadziwienie u niedotkniętych a oburzenie u dotkniętych Niem. To jakoteż przetrząsanie kościołów i grobów naprowadziło na myśl mieszkańców, że się znajdują w stanie wyjątkowym. Obwieszczenie to nacechowało zarazem całe powstanie w wyrażeniach prowokujących, poczytano powstanie dla wyswobodzenia ojczyzny zbrodniczym przedsięwzięciem właśnie w tym czasie, w którym zabierają się do 50letniej uroczystości podobnego przedsięwzięcia we własnym kraju. (Zaprzeczania). Obwieszczenie mówi o okropnościach. Gdzie są one? Czyli depesza o nocy św. Bartłomieja lub podobne wiadomości, które wypłynęły ze strachu i kłamstwa? Taka mowa musiała obrazić polskich mieszkańców, a zaniepokoić niemieckich. Obwieszczenie poczytuje udział w ruchu w Polsce za zbrodnią stanu, gdy wedle konstytucji (art. 8) kary tylko na zasadzie prawa mogą być zagrożone a nasze prawo nie zna zbrodni stanu przeciw Rosji. Jeżeli żywy udział o losie powstania uciśnionego ludu jest zbrodnią, natenczas wszyscy Polacy w Prusach są uwikłani w tę zbrodni. Obawy powstałe przez obwieszczenia zwiększyły się jeszcze wiadomością o zawartej konwencji i możliwej interwencji, co wprawdzie nie jest objęte interpelacją, ale zasługuje na wspomnienie, przyczem pozostawia się prezesowi ministerstwa orzeczenie nad tem.

Prezes ministerstwa Bismark odczytał potem w imieniu rządu następujące oświadczenie:

Rząd królewski odpowiada na interpelację prostym zaprzeczeniem pierwszego, a potwierdzeniem drugiego w niej postawionego pytania. Pochwała ogłoszenie z d. 1. b. m. wedle osnowy i formy. Korzysta atoli ze sposobności, aby oświadczyć się względem stanowiska swego do powstania w Polsce. Ostatnie w znacznej części Królestwa a szczególnie w tych okolicach, które wzdłuż pruskiej granicy są położone doszło do rozwoju, którego znaczenie przesięga poza granice kraju. Niezaprzecz-

nym jest celem ruchu przywrócenie niepodległego państwa polskiego w rozległości zbliżającej się do dawnej tego państwa. Acz cel zapragnienia nie konieczne zawiera części pruskiego kraju, to rząd król. równie ma prawo jako obowiązek wziąć na uwagę, o ile usiłowanie do obalenia stosunków układem zabezpieczonych państwa sąsiedniego na tutejsze interesy państwa wpłynąć mogą i co powinno się stać ku obronie ostatnich.

Jeżeli ta uwaga bezwątpienia prowadzi do przekonania, że osiągnięcie celu zamierzonego przez powstańców, jeżeli nie obręb terytoryalny, to przynajmniej interesy i bezpieczeństwo państwa pruskiego w wysokim stopniu nadweryżać może, przeto też jest obowiązkiem rządu wystąpić przeciw temu ruchowi bez czekania, aż się może wzmocni a potem z większymi ofiarami będzie musiał być odparty.

Rząd musi być przygotowanym, że polskie powstanie, chociaż na teraz tylko przeciw tamecznemu rządowi państwa sąsiedniego jest wymierzony, acz w końcu nieprzeważa, ale w czasie swego trwania może przyprowadzić tutejsze interesy do szkody, które będą tem dotkliwsze, im dłużej stan wyjątkowy państwa sąsiedniego utrzymywać się będzie.

Mamy przed sobą urzędowe doniesienia o usiłowaniach przygotowania także na pruskim terytoryum powstania o tyle, że w chwili pomyślniej może się pojawić.

Wprawdzie poczytuje się być pewnym rząd królewski wierności i nieuczucia prawnego wielkiej większości i pomiędzy polskimi poddanymi króla Jmi. Ale i w królestwie polskim tylko w rzadkich przypadkach znalazło powstanie ze strony mieszczańskiej i chłopskiej dobrowolne poparcie. Około rdzenia obcych emisaryuszów i emigrantów, którzy powrócili, tłumnie stanęła drobna szlachta z licznym poczem sług i robotników przy spółdziale części duchownych i te żywioły były dosyć silne, aby obszerne ziemie wystawić na anarchię, w której życie i własność ludności wystawiona jest na wszelkie gwałty i spokojni mieszkańcy groźbami bywają zmuszani do przystąpienia do powstania.

Jakkolwiek podobne wypadki w takim obrębie u nas niełatwo mogą się wydarzyć, obowiązkiem jest przecie rządu poddanych królewskich bronić zawczasu przed niebezpieczeństwem, na które mogą być wystawieni przez pomoc lub uwodzenie.

Rząd król. stara się temu obowiązkowi w potrzebnym obrębie za-
dość uczynić a zarazem jest zdecydowanym wszędzie, gdzie ujrzy publicznie bezpieczeństwo zagrożone, przystąpić do przywrócenia go niebawem przez użycie wszelkich jemu przysługujących środków.

Gdy o rozprawy niewniesiono, przeto izba przeszła do sprawozdań komisji rolniczej.

Dowiadujemy się z pewnego źródła, że stronnictwo postępowe przysposabia interpelacją względem konwencji z Rosją i z tego powodu dziś niepołączono rozpraw z interpelacją polskiej frakcji.

— Na piątkowym posiedzeniu tajnem izby panów obradowano nad wnioskiem prokuratora o zezwolenie na wytoczenie oskarżenia przeciwko Walesrodemu, redaktorowi czasopisma Fortschritt o obrażenie izby panów. Walesrode powiedział w piśmie swem, że izba panów przez znaną swoją uchwałę z d. 11. Października r. z. (przywrócenie budżetu w projekcie rządowym) złamała przysięgę. Zarząd wniósł o udzielenie pozwolenia a izba, po niejakiem oporze ze strony umiarkowanych członków, udzieliła pozwolenie na szczególne domaganie się stronnictwa skrajnego. Jak wiadomo, izba poselska uznała pomienioną uchwałę izby panów za antykonstytucyjną. Znosi się zatem na bardzo ciekawy proces, bo po pierwszy raz sądy wyrokować będą w sprawach konstytucyjnych.

— Na giełdzie wywiesiła w d. 14 b. m. król. dyrekcyja centralna telegrafów następujące zawiadomienie: »Komunikacje telegraficzne z Warszawą są w zagranicy przerwane i nie do użycia.«

Grudziądz, 9 Lutego. — Geselliger powiada, że historia roztrębywana o zabranych transportach broni redukuje się na zabranie z jakich 50 starych karabinów, i flint bardzo lichych, oraz kilku szpad, pałaszów karabel, kupionych na tandecie. Rewolwerów i sztyletów wcale nie było, tylko jeszcze pudło prochu, które zabrano.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 14. Lutego. — Mimo urzędowych wiadomości o pomyślnych działaniach wojska, wzrasta liczba powstańców, jak pisze korespondent warszawski do National-Zeitung. Tu w stolicy panuje

przestrach, bo symptomata pojawiają się coraz gróźniejsze zapowiadające wybuch powstania. Garnizon wciąż stoi pod bronią, a ponieważ niedzielę naznaczyli powstańcy za dzień do wybuchu, przeto obawa wyższych wojskowych i ich rodzin jest bardzo wielka. Skoro zmierzcha, udają się wszyscy wyżsi oficerowie z żonami i dziećmi do cytadeli, aby tam noc przepędzić, a rano wracają do swoich pomieszczeń. O ile mogłem się dowiedzieć, obawy te są nieuzasadnione, wybuch nie jest tak bliskim.

— Onegdajszej nocy wywieziono na 10 małych statkach 500 proskrybowanych z cytadeli i z nimi udano się do Modlina oległego ztąd o 4 mile. Reszta pozostała w cytadeli. Dzisiaj przesłał namiestnik okólnik na giełdę, nakazując kupcom nie płacić cła granicznego po urzędach celnych, które są w posiadaniu powstańców, bo w przeciwnym razie zapłacą drugi raz w Warszawie. Zakazał także kupcom sprowadzać olów i kosy.

— Mam tu teraz buletyny dowodzców powstania drukowane. Buletyn taki widziałem i zaczyna się temi słowami:

Wiadomości z pola bitew. Nr. 1 z d. 10 Lutego 1863.

Na wstępie powiedziano: aby publiczność zawiadomić o stoczonych bojach przez naszych wojowników, które Dziennik i inne rosyjskie dzienniki fałszywie przedstawiają, zamierzamy od czasu do czasu w nieoznaczonej formie i czasie podawać w małych pismach wiadomości z placu bitew. Pierwsze pismo wysyłamy ztąd we świat. Najważniejszym z opisów jest obraz bitwy stoczonej pod Węgrowem z d. 3 b. m.

— Wiener Zeit. donosi ze Lwowa pod dniem 14 Lutego, że rosyjski oddział pod Białą w Podlaskiem zupełnie został zniesiony,

— W koninskim także pokazali się powstańcy. W Trzebaczubie zabrali wojsku broń, w przeszły czwartek, gdzie kapitan poległ. W Izbicy niedaleko Kłodawy spalili powstańcy magazyn, a w utarcze przy tem stoczonej, zginęli major, jeden oficer i wielu żołnierzy. Z Konina wysłano wojsko do Izbicy.

Z Warszawy, 10. Lutego. — Czas pisze: Wiadomości krwawych z pola walki nie brak jest u nas, lecz między niemi mnóstwo mylnych wieści. Każdy przyjeżdżający z prowincji przedstawia stan rzeczy w barwach albo za czarnych, albo za różowych, odpowiednio swemu własnemu usposobieniu. Tak jedni jak drudzy rozgłaszaniem mylnych wieści szkodzą sprawie narodowej, i tak jedni jak drudzy mogą tylko przeciwnymi sposobami jeden otrzymywać skutek, tj. mnożyć wątpliwość. Rosyjskie znowu raporty i buletyny ogłaszane w Dzienniku P. w. dochodzą w kłamstwie i fałszu do ostatecznych granic. Miejsce ztąd wyobrażenie o trudności miarkowania się w tym chaosie sprzecznych wieści, pogłosek i wiadomości; dla tego wolę mniej ich udzielać a tylko te, które są pewne i sprawdzone.

Dotąd jeszcze nie mamy pewnych i dokładnych wiadomości z Wąchocka. Wiemy tylko, że naczelnik powstania sandomierskiego Langiewicz trzymał w porządku swój korpusik i zajął stanowisko na boku Wąchocka. Dzień. Powsz. nie ogłasza dotąd rosyjskich raportów o bojach przed walką pod Wąchockiem, tj. o krwawych porażkach wojsk rosyjskich pod Suchedniowem w wozach gdzie wielu dragonów rosyjskich wystrzelano i w Parczewie; nie wynalazł jeszcze fałszu dla pokrycia tych porażek. Liczby wojsk walczących, jak i zabitych Moskali przez nich podawane są najprzód fałszowane w obozie, a potem w Warszawie. I tak, pod Węgrowem zginęło 400 Moskali, a raport donosi w Dzienniku, że niestracili ani jednego. Liczba 400 jest pewną. Nie wymieniamy też wszystkich sił użytych do boju.

O bitwie węgrowskiej podając wczorajszy Dziennik szczegóły, mówi tylko o działaniach oddziału, który wyszedł z Siedlec pod dowództwem pułkownika Papaaanasopuła i to fałszywie, a nie wspominał ani słowa o działaniach oddziału, który z Mińska przybył pod Węgrów, jak i o oddziale Bontempsa. Moja relacja poprzednio podana o tym boju, pochodzi z najlepszego i najpewniejszego źródła. W tymże samym dzienniku potyczka pod Budami Bolimowskiemi blisko Skierniewic, stoczona w lesie dnia 7. Lutego także fałszywie jest przedstawiona. Koleją wysłano 180 gwardzistów, przez rogatki Wolskie konnicę, potem posłano posiłki w nocy kolejną z Warszawy, wzięto część wojska ze Skierniewic i prowadzeni przez szpiega (chłopa) w liczbie 600 przybyli na stanowisko powstańców. Strzelcy nasi przyjęli ich pod lasem, za nimi kosyniery, poczem nasi cofnęli się do lasu, gdzie była ogromna siekanina, w której żołnierzy jak opowiadają naoczni świadkowie zginęło 218. Oddział polski składał się z 150 ludzi, stracił 40, kilkunastu wzięli do niewoli, reszta cofnęła się w dalsze okolice powiatu Rawskiego. Trupy polskie odarte, dotąd nie są pochowane na polu bolimowskim, pilnują je żołnierze i powiadają, że z rozkazu w. księcia chować ich nie wolno. Wszędzie po każdej bitwie, odmawiają Moskałom Polakom pogrzebu. Mongołowie którzy ich niegdyś wojowali, byli od nich w XIII wieku bardziej ludzki, niż oni dzisiaj w XIX wieku. Oddział powstańców, który się bił w Rawie, miał szczęśliwą potyczkę z Moskałami w Lubochni 6. Lutego. W Rawie rzeczywiście zginął Franciszek Godlewski.

W niedzielę to jest 8. Lutego piechota przechodząca przez Puławy, zrobiła to samo co zbójca Emanow w Tomaszowie. Powstańców w Puławach nie było, szkoła politechniczna rozpuszczona, rozjechała się, więc żołnierze pijani rzucili się na ludność wychodzącą po sumie i skończonem nabożeństwie z kościoła. Zaczęli kłuć bagnietami dzieci, kobiety, młodych zaś mężczyzn zabijali. Pani Gabhardt i jej stary mąż, mocno skłuty bagnietami, śmiertelnie chorzy. Na sceny rzezi, wyszedł pan Okniński dyrektor instytutu politechnicznego w mundurze wielkim i z orderami do dowódcy w celu powstrzymania go od dalszej rzezi. Pokłuli go żołnierze — a oficer tłumaczył żołnierzom tym, że się popili. Do chłopów przeprawiających się na promie przez Wisłę, strzelili i kilku zabili. Takie to zwyczaje odnoszą wojska rosyjskie, i takimi tryumfami ehlubią się i takimi rozbójniczymi sposobami powstańców chcą przerazić i stłumić ich szlachetne poświęcenie. Niepodobna wam opisać

oburzenia jakie wywołują Moskałom rabunkami i rzezią. Spalili Wąchock, wyrzucili kilka wiosek w tamtej okolicy. Świeżo ustawiony na Pilicy most pływający, weszli do Białobrzeg i także tam rzeź na bezbronnej i spokojnej ludności sprawili i miasto spalili. W Warszawie samej, coś podobnego się dzieje. Żołnierz gwardyi na Pańskiej ulicy, idąc trotua-rem, starą kobietę przed nim idącą uderzył kolbą w głowę, a za nim idącego mężczyznę pchnął tasakiem i rozkroił mu twarz — zebrało się zaraz kilkunastu żydów i chłopów, rąbał i ich, dopóki nie nadszedł rzemieślnik, który z innymi powalił go i odprowadził do cyrkułu. Żądał za otrzymaniem nagrody wypuszczony został. W niedzielę na Wierzbowej ulicy, gwardziści kilka kobiet i mężczyzn idących trotua-rem, ranili bagnietami. Na kolei żelaznej zandarm ranił w głowę idącego robotnika. Cała więc ludność oddana została pod rozbójnicze noże żołnierzy, i rząd rosyjski rozpoczął wojnę exterminacyjną.

Warszawa, 14. Lutego. — Wiarogodne wiadomości, które nas doszły wprost z Siemiatycz wystawiają w właściwym świetle potyczkę w temże mieście 6. i 7. b. m. stoczoną. Właściwa bitwa miała miejsce 6go, bo powstańcy opuścili w nocy na 7. otwartą i artyleryją nieprzyjacielską zagrożone miasto. Z powstańców zginęło w krwawej rozprawie około 150, równą ilość bezbronną i ranną wymordowali Moskałowie dnia następnego, pomiędzy nimi w większej części żydów. Wspaniały pałac dziedzica Siemiatycz p. Fanschav, bratanka znanego generała rosyjskiego i senatora, zrabowano i zniszczono. Ten sam los spotkał kościół miejscowy, w ogóle z całej miejsciny nieszczęśliwej pozostało około 20 domów. Otóż zwycięstwo o którym buletyn rządowy głosił, że 1000 powstańców trupem padło, gdy ze strony wojska zaledwie kilku rannych naliczono. Buletyn ten zapewne otworzy Europie oczy i nauczy ją, czem są rzeczywiście doniesienia urzędowe rosyjskie.

Co się tyczy powstańców, których niby miano znieść pod Siemiatyczami, to cofnęli oni się w porządku na lewy brzeg Bugu i obozują dziś w okolicy Roskowa niedaleko Białej podlaskiej. Jeden zaś oddział udał się na partyzantkę na Litwę. O podobnem zwycięstwie Moskali, jak w Siemiatyczach, z tą tylko różnicą, że tutaj nie mieli wcale powstańców naprzeciwko siebie, donoszą nam z Zwierzynicy, wsi należącej do majątku ordynacji Zamoyskich w województwie lubelskim. W Zwierzynicy znajdują się biura, kantory, kasy i archiwa centralnego zarządu dóbr ordynackich. Otóż 9. b. m. przybył tamże oddział wojska rosyjskiego, którego komendant udał się do rzadcy z oświadczeniem, że zamierza zrobić rewizję ponieważ ma podejrzenie, że w Zwierzynicy są biura i kasy rządu narodowego. Na zaręczenie rzadcy, że to są biura i kasy p. Zamoyskiego, komendant pozornie zdawał się być zadowolonym, prosił tylko o poświadczenie, jako przyzwoicie się z swego polecenia wywiązał, które mu chętnie wydano. Mając ten dokument w kieszeni oddalił się do swego oddziału, z którym po chwili wrócił. Tu się dopiero zaczyna prawdziwa misja wojska rosyjskiego. Otoczywszy domy, rozkazano mieszkańcom, żonom i dzieciom oficyalistów opuścić je natychmiast i schronić się do pobliskiego parku, od którego bramej później zamknięto i silnie strzeżono. Wojsko wpadło następnie do zabudowań, złupiło kasę zabrawszy około 60,000 rs. w gotówce, zrabowało mieszkania, na koniec budynki w kilku miejscach podpaliło. Obok dobytku mieszkanców, którzy z parku na to wszystko patrzeć musieli, spłonęło bardzo cenne i bogate archiwum rodzinne Zamoyskich...

Do jakiego stopnia muszą dochodzić gwałty i bezprawia wojskowych rosyjskich, dowodzi rozkaz dzienny, wydany wczoraj przez w. księcia, naganiający ich postępowanie, oraz dymisja udzielona generałowi Mack za spalenie Wąchocka. Na całe tłumaczenie przytaczają Moskałowie, że wojska zwykle są pijane, że ich własni oficerowie w karności utrzymać nie potrafili! A któż ich to, pytamy, przed bitwą rozpaja?

Litwa cała zadrzała z przerażenia na wiadomość o ukazie cesarskim z dnia 26. Stycznia, nadającym wszystkim naczelnikom wojennym prawo »życia lub śmierci nad biednymi mieszkańcami«. Nie tylko schwyty z bronią w rękę, ale wszyscy dopomagający powstaniu przez dostawę żywności, pieniędzy, gościnne przyjęcie itd. mają być »przez sąd doraźny karani«. W każdym powiecie ma być komisja śledcza ustanowiona do wyszukania ofiar barbarzyńskich wyroków, »boć sądem takiego mordu nazwać nikt się nie poważy«. Jest to często już praktykowany środek wyniszczenia kraju i oddania szczególnie najniebezpieczniejszych obywateli w ręce zgłodniałej tłuszczy najpodlejszych podrzędnych czynowników. Czyż się kto, oprócz sprzedanych Moskwie piór, jeszcze zdziwi, jeśli ten kraj w rozpaczę za oręż chwyci? Surowe egzekucje wyroków sądu wojennego w Królestwie, rozstrzelania Wolskiego i Markiewicza w Modlinie, zamiast zastraszyć, pobudza ludność do ostatecznej zemsty. Słychać już w Warszawie o pojedynczych zabójstwach oficerów rosyjskich, którym teraz zakazano mieszkać w prywatnych kwaterach. Żony i dzieci Rosyan przeniesiono do cytadeli. Po mieście krąży ciągle zapowiedź wybuchu w samej Warszawie. W takim usposobieniu umysłów, jak obecne, wszystko jest możliwem.

Z prowincji, z miejsc przez powstańców zajętych, mało mamy dokładnych wiadomości. Ale to pewna, że powstanie nie tylko nie słabnie, ale w siły rośnie.

Dz. Po.

— Czas pisze: „Z najbliższej nas okolicy z pola walki między Miechowem a Ojcowem nadeszły dzisiaj niepokojące wieści, a mianowicie, iż wojska rosyjskie wyszedłszy z Miechowa posuwały się dwoma kolumnami, jedna ku Iwanowicom, druga ku Olbromowi, pałac i zabijając. Dokładne jednak wiadomości, jakieśmy do dziś wieczora zebrali, są następujące: Wojsko rosyjskie w Miechowie stojące zamierzało wczoraj wyprowadzić proskrybowanych ku Kielcom; gdy silny oddział powstańców do 1000 ludzi liczący, ukazał się z boku Miechowa, zmusił wojsko rosyjskie do zaniechania tego zamiaru. Lecz równocześnie wojsko rosyjskie otrzymawszy w Miechowie posiłki w ilości podobno dwóch batalionów, wyruszyło w istocie wczoraj wieczór z Miechowa i posuwało się

w cichości dwoma kolumnami ku Ojcowowi. Lewa kolumna doszła dziś rano o 8. do Iwanowic, gdzie stała forpoczta polskich powstańców, i tam zamieniono kilka strażów. Forpoczta cofnęła się w porządku za wieś ową, odległą o mile od Ojcowy. Oddział rosyjski, który wszedł do Iwanowic, a był przednią strażą kolumny, zrabował dwór, pobił rządce, a następnie cofnął się w południe do swego głównego oddziału, który stanął na polach Przestańska, wyciągnawszy widety swoje od karczmy Niedźwieckiej aż za Iwanowice, wzdłuż doliny rzeki Dłubnej, gdy widety polskie stoją na wzgórzach po drugiej stronie tej rzeki. W takim położeniu obie strony dziś nocują.

Dodać tu winniśmy, że wojska rosyjskie, których tylko 500 miało zostać w Miechowie, opuszczając to miasto, okrępowali proskrybowanych i zamknęli ich w kilku domach, wydawszy zarazem groźne rozkazy i pogroźki do mieszkańców.

O ruchu drugiej kolumny rosyjskiej także ku Ojcowowi zmierzającej od Miechowa, niemamy do tej chwili dokładnej wiadomości; zdaje się jednak, iż musiała się zatrzymać na tejże samej wysokości.

— Czas pisać: „W przeglądzie wypadków na polu walki zasłanych, podamy najprzód wiadomości z najbliższego nas placu boju, z okolicy między Miechovem a Ojcowem. Wojska rosyjskie które jak wiadomo wyruszyły 12. t. m. z Miechowa w dwóch kolumnach, doszły 13. rano: pierwsza kolumna z dwiema przednimi swymi strażami do Iwanowic i Skali. Tutaj przednie te stráže zatrzymane zostały przez forpoczty polskie. W Iwanowicach przednią straż rosyjską po zrabowaniu dworu, zamieniwszy kilkanaście strażów z forpocztami powstańcami, cofnęła się jak to donosiliśmy wczoraj, na pola Przestańska, gdzie był główny oddział kolumny i tam nocowała, rozstawiwszy piekiety po wzgórzach lewego brzegu Dłubny, gdy piekiety polskie rozstawione były na wzgórzach prawego wybrzeża tej rzeki. Druga awangarda rosyjska, która przed miasteczkiem Skala ukazała się, cofnęła się pospiesznie jak tylko do Skali nadbiegł z Ojcowy silny oddział powstańców, który następnie ścigał cofającą się awangardę rosyjską. Główna kolumna rosyjska po ściganiu obudwóch awangard, cofnęła się następnie dziś rano (14. t. m.) z pól Przestańska do Słomnik.

Dotąd wymienione przez nas wiadomości są pewne i autentyczne. Niepewne wieści, których dotąd jeszcze sprawdzić nie mogliśmy, głoszą, że następnie ze Słomnik Rosyanie cofnęli się do Miechowa. O działaniu drugiej kolumny rosyjskiej, która z Miechowa ku Wolbromowi posuwała się w dniu wczorajszym, nie mamy do tej chwili pewnych wiadomości. Wnosić jednak należy, że cofnęła się także i podobno bez starcia z powstańcami, których silny oddział przeciwko niej wyruszył.

— Łaskawe reformy: Minister sekretarz stanu, w odezwie z d. 28 Stycznia r. b. N. 6709, oznajmił JCW. namiestnikowi, że Najj. Pan, zgodnie z wnioskiem rady administracyjnej, przez JCW. przyjętym, najwyżej zezwolił raczyć na przepisanie dla uczniów średnich zakładów naukowych, to jest gimnazjów i szkół powiatowych, ubrania mundurowego według przedstawionych przez naczelnika rządu cywilnego, a przez JCK. Mość rozpatrywanych dwóch rysunków, które to ubrania składać mają:

- 1) Tunika z sukna granatowego, na jeden rząd guzików gładkich srebrnych z kołnierzem stojącym, z boków ukośnie ściętym, obszytym u góry z boków w pewnym odstępie, białą wąską tasiemką bawełnianą.
- 2) Furażerka sukienna granatowa, kroju francuskiego (kepi), z obszywką na lampasie taką samą jak na kołnierzu.
- 3) Spodnie czarne lub szaraczkowe na buty wykładane,
- 4) Pas skórzany lakierowany, klamrą stalową spięty.
- 5) Paletot zimowy z ciemno szaraczkowego sukna, na dwa rzędy takich samych jak u munduru guzików zapinany, z kołnierzem wykładanym, na którym patka granatowa z białą bawełnianą lamówką.

Przytem dla odróżnienia mundurów różnych zakładów naukowych w jednym mieście istniejących, podobno się JCK. Mości pozostawić komisji rządowej wyznań religijnych i oświecenia publicznego przepisanie pewnych szczególnych znaków, albo na kołnierze u tuniki, albo też na lampasie u furażerki.

Dz. Pow.

— Z Dzien. Powsz. Urzędowe moskiewskie wiadomości bez przytoczonych dat i miejsca:

Dwie kompanie pułku ołonieckiego piechoty, otrzymawszy wiadomość o istnieniu bandy buntowników, która skoncentrowała się w lesie około Izbicy, niedaleko Brześcia Kujawskiego, otoczyły tę bandę, złożoną z 5000 ludzi pieszych i 50 konnych i zniszczyły ją zupełnie. Buntownikom zabito około 160 ludzi (pomiędzy którymi było dwóch przywódców band) i 4ch ujęto.

Ze strony wojska zabity jest jeden oficer i 2ch żołnierzy ranionych. Oddział kozaków, doścignawszy w lesie około Makowa, w powiecie pultuskim, bandę buntowników, zniósł takową; 23 ludzi z tej bandy jest zabitych a 40 ujętych.

Ze strony kozaków jest tylko jeden człowiek ranny.

Według obliczenia jednej niemieckiej gazety zginęło Polaków w bitwach 50,000, Moskali kilkunastu.

Rosya.

Petersburg, 5. Lutego. — Ukaz do rządzącego senatu. — Przez ukaz Nasz wydany do rządzącego senatu w dniu 10 Marca 1862 r., uznaliśmy za stosowne przekazać zarząd cenzury i rozkazaliśmy: Główny zarząd cenzury znieść i poruczyć ministerstwu spraw wewnętrznych nadzór, aby nie ukazywało się w druku nic sprzeciwiającego się przepisom cenzury. Dla wypełniania tego obowiązku do ministerstwa tego przyłączeni zostali członkowie i urzędnicy do szczególnych poruczeń głównego zarządu cenzury i sumy przypadające na ich utrzymanie. Jednocześnie z Naszego rozkazu utworzona była pod prezydencją sekretarza stanu księcia Obolskiego oddzielna komisja, dla przejrzenia, zmienienia i uzupełnienia postanowień drukowych. Obecnie komisja ta ukończyła poruczoną jej pracę, ułożywszy projekt nowej ustawy drukowej,

uznając zaś za najstosowniejsze w teraźniejszym czasie, poruczyć ministerstwu spraw wewnętrznych tak nadzór nad wydaniem z druku, jak i sam zarząd cenzury i ostateczną organizację wydziału cenzury, rozkazujemy:

1. Komitety cenzury: st. petersburski, moskiewski, rygiński, wileński, kijowski, odeski, komitet zagranicznej cenzury w St. Petersburgu, a również osobnych cenzorów w Kazaniu, Rewlu i Dorpacie, z ministerstwa oświecenia narodowego odłączyć do ministerstwa spraw wewnętrznych, do rozporządzenia którego oddawać także od 1 Marca r. b. z właściwych źródeł, sumy na utrzymanie tych władz, przeznaczone etatami i osobnymi Naszemi rozkazami.

2. Kuratorów okręgów naukowych uwolnić od przydziału w komitetach cenzury.

3. Ułożony przez komisję projekt ustawy drukowej, oddać ministrowi spraw wewnętrznych, zalecając mu ułożyć stosownie do jego woli, wniosek o organizacji wydziału cenzury zostającego pod jego władzą.

4. Następnie wszelkie szczegółowe rozporządzenia co do przejścia wspomnianych władz, jako i ich akt z ministerstwa oświecenia narodowego do ministerstwa spraw wewnętrznych, pozostawić wzajemnemu porozumieniu się sekretarzy stanu Walujewa i Gołowina, z wyjednaniami w właściwych razach Naszej decyzji, na przepisanej drodze.

Na oryginalne własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

ALEXANDER.

St. Petersburg, 14. Stycznia 1863 roku.

Dz. Pow.

Francya.

(Kor. Cz.) Pomimo odradzań prezesa, którego polityka jest znajoma, p. Guyard Delalain wystąpił w ciele prawodawczym za Polską. Nie mógł wystąpić z dodatkiem, bo lękał się, aby izba nie oświadczyła się za nim znaczną mniejszością, ale wystąpił z mową. Wiecie jak się wyraził. Pan Juliusz Favre był więcej w rzeczy, w aktualności, domagając się tego co się stało w Neapolu, Czarnogórze, Serbii, co się dziś dzieje w Ameryce, to jest interwencji dyplomatycznej lub pośrednictwa między Rosją a Polską, dla oszczędzenia krwi chrześcijańskiej, katolickiej. Oóż na to odpowiedział p. Billault. Minister ten nie zarzucił jednak Polsce namietności rewolucyjnych, jak to czynią rządowe dzienniki, lecz »namietność powstańcza.« Wymówił także wyraz »autonomia,« który przypomina ustęp ostatniej mowy tronowej (pogodzenie praw ludów z traktatami). Trzy te mowy sprawiły smętne wrażenie w izbie, w której tego dnia był książę Napoleon. Jako korespondent polski pisywałem zawsze z punktu narodowego, ale pisywałem życzyliwie dla Francji; tłómaczyłem jej politykę, jej ambarasy, jej trudności, wystawiałem wszystkie fazy namietnej choć pokojowej rywalizacji Anglii z cesarstwem francuskim, przypominałem co zrobiła Anglia r. 1772, 1831 i 1855, ale dziś czasy są tak ważne i wyrazy pana Billault przeważają. Rząd francuski bierze na siebie wielką odpowiedzialność i jako przyjaciel Francji pragnę, aby korzystając z czasu, wziął na siebie jakąś rozejmczą inicjatywę, choćby został zawiędzony jak r. 1772, 1831 i 1855. Rząd francuski wytłómaczył zaszczytnie dla siebie a słusznie zawód którego doznał ze strony Anglii w pośrednictwie amerykańskim; nie powinien się więc lękać doznania nowego a podobnego zaszczytu. Przy dzisiejszych a dobrych stosunkach Francji z Austrią i ustępstwie zmiany polityki we Włoszech zawód byłby niepodobny. Przemówić miano za nami i w parlamencie angielskim. Przemówiono i w Sztokholmie. Czy zachód ograniczy się na gołej sympatii? Wszystko zależy od Anglii i prawie jedynie od Anglii, bo ambarasy Francji są nieszczęściem nie małe; Jen. Forey postępuje bardzo zwolna w Meksyku; rzeczpospolite południowej Ameryki burzą się przeciw Francji; Kochinczycy zerwali pokój; w Grecji i na wschodzie idzie Anglii o zatracenie wpływu Francji, walka dyplomatyczna z Anglią prowadzi się na wszystkich punktach, a wojna z nią jest niepodobną. Dodać jeszcze należy nędzę robotników i bliskość wyborów, które w narodzie materyalnym wymagają dobrego bytu mieszkańców i pokoju. Piszac z daleka a z powinności, zimno wszystko staram się wytłómaczyć. Ale pomimo najlepszej woli, nie mogę zapomnieć, że dla rządów francuskich, mających obowiązek baczyć głównie na politykę kontynentalną, a nie morską lub wewnętrzną, sprawa polska była zawsze fatalna.

Czas bardzo rzadko przychodzi. Nie wiemy co się dzieje w kraju. Depesze telegraficzne są w największej części kłamliwe i podstępne, mianowicie depesza petersburska wyrażająca swą »sympatię« dla nieszczęśliwych rekrutów, uważanych przez nią za niezbędną ręką spokojności... Ostatnia depesza służy za dowód, że w wykładzie wypadków Czas był słusznie baczny, choć powstawali za to na niego niektórzy politycy. La France i Constitutionnel zapewniają, że powstanie upada, a Patrie że się utrzymuje i podnosi. Mówię o samych dziennikach rządowych, w ogóle dzienniki mówią mało o nas. Times zapewnia, że czynią to z polecenia »l'homme en noir« ministerstwa spraw wewnętrznych. Szkalowania Constitutionnela wywołały żywe odpowiedzi Siecla i Opinion Nationale, Constitutionnel uważa nas widać za bardzo naiwnych i nie zna jednego polskiego a dobrego przysłowia. Nie pamięta on, że wyrzucając dziś Polsce demagogizm, r. 1848 wyrzucał, że niepodległości polskiej chce sama szlachta. Uczciwiejby było przyznać, że Francja nic uczynić nie może z przyczyn wewnętrznych i zewnętrznych, niż mówić z bezinteresownością o naszym wysileniu narodowym. W sferach rządowych panuje przekonanie, że hasło do powstania polskiego wyszło z Londynu. Dzienniki angielskie i Europe frankfurcka wyrażają się zawsze przychylnie o nas. Czy ta przychylność jest czynem tylko opozycyjnym? czy przeciwnie jest oznaką zmiany polityki Anglii? Pokaże to czas i czas bliski, bo losy Polski wymagają pospiechu.

Baron Budberg i hr. Goltz są czynnymi i bywają często u p. Drouyn de Lhuys. Kiedy rodacy unikają balów rządowych, których jest w tej

chwili wiele, Moskale bywają na nich w komplecie, jakby z powinności. Zapewniają, że zimny i lakoniczny co do powstania rząd francuski, przesyła do Petersburga żywe i natarczywe rady co do autonomii, lecz wszyscy sądzą, że będzie ciągle oszukiwany. Świat rządowy daje liczne bale, chcąc dać pobudkę miastu, które nie pokazuje tej zimy do nich ochoty.

Europa posadza ks. Napoleona, że stara się o tron rumuński. Nikt w to tu nie wierzy.

Wiadomości literackie.

Kraków. — Od dwóch lat wychodzi w Lipsku »Bibliografia Polska« w miesięcznych zeszytach wydawana przez p. F. A. Brockhausa. Jest to najdokładniejszy spis książek i plodów sztuki, jakie się w ciągu roku pojawiają, słowem najlepszy materiał do przyszłego ogólnego słownika bibliograficznego w Polsce. Redakcyja w ostatnim numerze grudniowym uskarża się, że niebyła dość wspierana przez krajowych wydawców nienadsyłających jej wiadomości o swoich publikacjach, z czego mogły powstać niektóre opuszczenia. Gdyby to uwzględniono z całą ścisłością »Bibliografia Polska« pana Brockhausa mogłaby stać się centralnem pismem dla wszystkich księgarzy i wydawców Polsce i zagranicą. Już teraz pozwala ona podać bardzo przybliżoną statystykę dzieł i broszur wyszłych w ciągu roku przeszłego. Liczba ich dość jest znaczną, wynosi bowiem 930 numerów, książek zaś w obcych językach tychających się Polski wyszło 252; utworów muzycznych choć niedokładnie podawanych przez wydawców: 271 przedmiotów sztuki (wchodzą w to litografie, ryciny, mapy, fotografie nawet) około 400.

Znajdujemy przytem w grudniowym zeszycie wykaz pism peryodycznych polskich wydawanych w kraju i zagranicą przez ciąg 1862 r. Wykaz ten bardzo starannie zrobiony podaje liczbę pism peryodycznych wszelkiej treści, było ich 64. W poczet ten wchodzi i pismka tajemne drukowane w Warszawie. Wydawca pominął tylko pisma peryodyczne wychodzące w kraju w obcym języku. Ze spisu tego pokazuje się, że w Warszawie samej wychodziło pism czasowych w różnych gałęziach 29, we Lwowie 10, w Krakowie 7, w Poznaniu 5, w Paryżu 3, następnie w miastach jak Wilno, Londyn, Lipsk, Wiedeń, Cieszyń, Chełmno, Głogów (na Szląsku), Kościan, Grodzisk, wychodziło po jednym piśmie czasowem. W wykazie podanym przez »Bibliografię« dwukrotnie położono Tygodnik rolniczo-przemysłowy wydawany w Krakowie przez p. Jawornickiego, a natomiast opuszczono Rocznik Tow. nauk. krakowskiego. Porównyując te daty statystyki piśmiennictwa peryodycznego od razu bije w oczy owa nader nieznaczająca liczba pism przypadających na Litwę, Wołyń, Podole, Ukrainę — w jednym Wilnie na ów obszar krajów, wychodzi tylko »Kurier Wileński« — kiedy przecie w Warszawie ma aż 29 dzienników. Widać, że nieprzestawa być sercem, kiedy się w niej skoncentrował cały ruch umysłowo-polityczny.

— Czcionkami Bansdorfa wyszedł dramatyczny obrazek pod tytułem: »Pismaki« w jednym akcie ze śpiewkami, napisany przez p. Kaspra Zubowskiego. Autor wyśmiał, lecz w przyzwoity i często dowcipny sposób klikę pismaków pokatnych rzucających się na wszystko co ich przerasta czy pozycyą czy wychowaniem, czy nauką, czy talentem; wprawdzie występując do tak nierównej walki nieponoszą wielkiej ekspensy, ani talentu, ani rozumu, za to nieżałują czernidła, które niewiele ich kosztuje.

Wiedeń. — Nr. 2 »Postępu« pisma illustrowanego zawiera następujące przedmioty:

1) Czarnogórcy (z ryciną). 2) Żywot Joachima Lelewela (ciąg d.). 3) Społeczność i socjalizm (ciąg d.). 4) Żegluga powietrzna (z ryciną). 5) Wyprawa wiedeńska. 6) Przegląd literacki. 7) Wiadomości bieżące. — To i owo.

— Nr. 3ci »Postępu« zawiera: 1) Zamek Ostrogski (z ryciną). 2) Społeczność i socjalizm (ciąg d.). 3) Żegluga powietrzna (dokoń.). 4) Wyprawa wiedeńska przez Alberta Górskiego (ciąg dal.). 5) W ruskiej niewoli wolne myśli więźnia stanu (ciąg dalszy). 6) Wiadomości bieżące. 7) To i owo (z ryciną).

Paryż. — Świeżo wyszło tam wielce zajmujące dziełko pod tytułem: »Adam Mickiewicz sa vie et sa croyance« napisane przez Edmunda Fontille z dewizą: Dzień zaświta.

Kronika miejscowa.

Poznań, 17. Lutego. — W przeszły czwartek wieczorem nadszedł tu także rozkaz powołania wszystkich, w tutejszym obwodzie się znajdujących rezerwistów od wszystkich pułków gwardyjskich; wszystkich bez wyjątku przekazano do trzeciego pułku piechoty gwardyi we Wrocławiu, dokąd ich wczoraj po południu koleją żelazną wysłano.

Przybyli do Poznania dnia 16. Lutego.

BAZAR: Łukaszewski z Miłosławia, Tabęcki z Wrocławia, hr. Bniński z Gleśna, Lossow z Boruszyna, Przyłuski z Łagiewnik, Żychliński z Uzarzewa.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Schmitz z Bergen, Landau z Lipska, Jentsch z Karlsruhe, Philipp z Stolpy, Ringström z Berlina, Gerlach z Seehausen, Dr. Haussmann z Frankfurtu, Bieczynski z Nieslabina.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: v. Treskow, Nobiling, Wiener, Beyer, Schulze i Oppenheimer z Berlina, Streng z Fürthu, Pfeil z Lipska, Deter z Wrocławia, Jäger z Kaslu, Kollmorgen z Szczecina, Michels z Krefeldu.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Donath i Krünitz z Berlina, Meuther z Akwizgranu, Fleischmann z Fürthu, Lange i Sturtze z Szczecina, Effenberger z Wschowy, Wirth z Łopienna, Materne z Chwałkowa, Ifland z Łubowa.
HOTEL DU NORD: hrabia Miączyński z Pawłowa, Radoński z Rzegocina, Moszczeński z Wiatrowa, Żychliński z Uzarzewa, Węgierski z Podrzewa, Modlibowski z Kromolic, Rudkowsky z Ławicy, Panowski i Dąbrowska z Winnejgóry, Schlesier i Wertz z Gniezna, Lorenz z Frankfurtu.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Opitz i Ulm z Łomnicy, Thielmann z Kościana, Stolz z Drezdenka.
POD CZARNYM ORŁEM: Szotkiewicz z Głębokiego, Koperski z Stępcina, Schmidt z Charzawa, Białoszyński z Kąkolewa, Jasińska z Michałczu, Urbanowski z Turostowa, Dziembowski z Kłodziny, Laskowski z Gieczu.
HOTEL PARYSKI: Lubomęski z Dęblewa, Dobrogoski z Poświętnego, Kaniewski z Lubowiczek, Markiewicz z Łubina, Hubert z Kopaszyc, Koczorowska z Miłosławia, Bednarowicz z Wrześni, Burgard z Polskiejwsi.
HOTEL BERLIŃSKI: Heickeroth z Pławców, Janicki z Nawajewa, Klemming z Zdzichowa, Schödl z Działynia, Silberschmidt, Nierenstein i Schütz z Berlina, Klug z Lipska, Mertens z Havelberga, Löwe z Regoźna.
HOTEL WIEDENSKI: Sikorski z Trzemeszna.
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Lewy i Litthauer z Wągrówca, Wegner z Żerkowa, Leiser i Weiss z Nowogomiasta, Abraham z Wronek, Joachimsohn i Joseph z Szamotuł, Keller i Distler z Pniew.
EICHENER BORN: Krzywiński i Rosenthal z Gniezna, Schaje z Wieruszowa, Jaraczewer z Dolska.
POD TRZEMA LILIAMI: Soyka z Brzeźna, Lorenz z Sroczyzna, Krieger z Międzychodu, KRUGA HOTEL: Davini z Wrocławia, Chobus z Sarnowa.
POD ŻŁOTYM ORŁEM: Mendel i Baruch z Srody, Krosiński z Muszkowa, Musch z Gieczu, Sypniewski z Staranowa, Schurr z Bierzgliana.

Z dnia 17. Lutego.

BAZAR: Uruski z Galicyi, Siemiątkowska i Radoliński z Polski, Mańkowski z Rudek, Jaraczewski z Jaraczewa, Szoldrzyński z Lubasza, Mikorski z Kruchowa.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: v. Rauch z Berlina, v. Kotze z Sierakowa, v. Platen z Mechowa, Dietrich z Hamburga, Biehköfer z Frankfurtu, Oberwarth, Lewinsch, Neumann i Schneider z Berlina, Cahn z Moguncyi, Mankiewicz z Leszna, Brecht z Drezna, Fernbach z Głogowa.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Jouanne z Malinia, Schulz z Wrocławia, Nagel z Magdeburga, Herrstädt z Waldenburga.
HOTEL DU NORD: hrabia Brzostowski z Polski, Chłapowski z Czerwonejwsi, Mycielski z Kobylegopola, Zabłocki z Tunowa, Berendes z Woli sław., Albinus z Spremberga, Dr. Philippi z Frankfurtu, v. Thümen i Blumenthal z Zarowa.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Turno z Słopotowa, Grabski z Rusiborza, Trampeczyński z Srody, Opitz z Łowencina, Glauer z Tuklina.
POD CZARNYM ORŁEM: Suchorzewscy z Tarnowa, Zielonacka z Chwalibogowa.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: v. Sander z Charcie, Wilkens z Szczecina, Huldshinski z Gardelagen, Erbrecht z Berlina, Freese z Lipska, Degner z Gołuchowa, Störmer z Krefeldu.
HOTEL PARYSKI: Kirschenstein z Kostrzyna, Stanowski z Kijewa.
HOTEL BERLIŃSKI: Koszutski z Modliszewa, Żychliński z Budzynia, Kugler i Marski z Gniezna, Busse z Pokrzywnicy, von Stein z Frankfurtu n. M., Hoffmann z Mühlrody.
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Perl z Konina, Lewysohn z Berlina, Waligórski z Kostrzyna.
HOTEL EICHBORN: Nathan z Krotoszyna, Mertens z Berlina, Glass z Kościana.
EICHENER BORN: Pyck z Koronowa, Nathan z Miłosławia.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Ryll z Ostrowa, i Ryll z Kochłowa, Strzelecka ul. 24.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 16. Lutego 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) trzyma się w cenie. Na Luty 40 $\frac{1}{3}$ pl., na Luty Marzec 40 $\frac{1}{4}$ list. $\frac{1}{6}$ pien., na Marzec Kwiecień 40 $\frac{1}{4}$ list. $\frac{1}{6}$ pien., na wiosnę 40 $\frac{1}{6}$ pl., na Kwiecień Maj 40 $\frac{1}{4}$ list. $\frac{1}{6}$ pien., na Maj Czerwiec 40 $\frac{1}{2}$ list. i pien.

Okowita (beczka 8000 kwart Trallesa) dobrze się trzyma w cenie. Wypowiedziano 9000 kwart. Na Luty 13 $\frac{1}{2}$ pl., na Marzec 13 $\frac{3}{8}$ list. $\frac{1}{12}$ pien., na Kwiecień 13 $\frac{5}{8}$ list. $\frac{3}{4}$ pien., na Maj 14 pl., na Czerwiec 14 $\frac{1}{4}$ list. $\frac{1}{6}$ pien., na Lipiec 14 $\frac{3}{8}$ — $\frac{5}{12}$ — $\frac{1}{3}$ pl.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 16. Lutego.

Pszenica 60—73 tal.
Zyto na Maj Czerwiec 45 $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ tal., na Czerwiec Lipiec 45 $\frac{3}{4}$ tal.
Jęczmień wielki i mały 31—39 tal.
Groch do gotowania 46—52 tal.

Groch na pastwę 43—44 tal.
Olój rzepiowy na Kwiecień Maj 15 $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{8}$ tal., na Maj Czerwiec 15 $\frac{1}{24}$ —15 tal.
Olej lniany 15 $\frac{1}{2}$ tal.
Okowita na Luty i Luty Marzec 14 $\frac{5}{12}$ tal., na Kwiecień Maj 14 $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{4}$ tal., na Maj Czerwiec 14 $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{12}$ tal., na Czerwiec Lipiec 15 $\frac{1}{6}$ tal., na Lipiec Sierpień 15 $\frac{1}{2}$ tal., na Sierpień Wrzesień 15 $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ tal., na Wrzesień Paźdz. 15 $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{12}$ tal.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
9. Lutego	+ 0, 2°	+ 2, 6°	27, 8, 8	Półn. zach.
10. "	+ 1, 3°	+ 2, 0°	28, 1, 0	Półn. zach.
11. "	+ 1, 3°	+ 5, 0°	28, 0, 7	Półn. zach.
12. "	+ 3, 0°	+ 4, 8°	28, 1, 6	Półn. zach.
13. "	+ 1, 2°	+ 3, 0°	28, 0, 7	Półn. zach.
14. "	+ 1, 6°	+ 1, 0°	28, 5, 6	Północny.
15. "	+ 3, 0°	+ 0, 3°	28, 6, 2	Północny.

W przyszły Czwartek to jest dnia 19. m. b. o godzinie 10ej z rana odprawionem zostanie w tutejszym kościele parafialnym św. Wojciecha nabożeństwo żałobne za duszę śp. **Wiktoryi z Przytuśkich Gądkowskiej**, zmarłej w Strzeszynie w dniu 14. m. b.

Przyjaciele Nieboszczki, których wszakże za życia nie mało liczyła, nie omieszkają zapewne obczajem naszych praocjów zanieść za spokój jej duszy przed tron Najwyższego serdecznego, pobożnego westchnienia.

Szanowną publiczność uwiadamiam, że od 18. Lutego cur. zaczęę posyłać **chleb na targi Poznańskie**, i jest na **pierwszym stole do Działowego na Sapieżyńskim placu**, za 5 Sgr. 5 $\frac{1}{2}$ funt. piękny żanny chleb.

Stęszewo, dnia 17. Lutego 1863.

Błażejewski.